

*Serfőző Simon*

## Irány

Felkerekedek  
szelekkel,  
lépek árkot,  
dombot,  
nyakigláb nappalaim  
sem érnek utol.

Akire egykor  
petrolámpa  
vetette kormát,  
húzok magam után  
neoncsóvát.

Megyek  
jöttöm irányába.  
Elszántság,  
erőd szorítom  
markomban.

Sorsomnak vagyok  
szép szál legénye.  
Végem elől  
irány  
a végtelenségbe!

Félre kötelmek,  
vad kötelékek,  
tárujanak előttem  
tágasabb egek,  
messzeségek!

*Kiss Benedek*

## Ömlik a köd

Fenyőfát árulnak a standokon,  
a város már Jézuska-illatú.  
Köd önti el az utcát  
vastagon,  
mint nyáj előtt ha  
nyílik a kapu.

Alkony tölti meg szívem hirtelen,  
nehézzé vált, mint vízzel telt szivacs.  
Villamos cserreg – a köd véresen  
hever lecsorgó lámpái alatt.

Minden kirakat csupa sztaniol,  
a járda tompán kong, mint a  
harang.  
Lélekharang.  
Lelkemnek válaszol.  
Csillagot piszkít vállamra  
egy galamb.

Nem vettem semmit, pénzem sem maradt,  
pedig kinyílt az Arany kapu.

Ködcafatok a kerekek alatt.

S ömlik a köd,  
mint hodályból a juh.

*Anga Mária*

## Tenger voltam

Mikor tenger voltam, viharral játszottam,  
örvénylő testemben ringattam a Napot.

Énekeltem némák énekével, elfelejtett hangon,  
érthetetlen nyelven, soha nem írt dalból.

Mélységem ijesztő, mintha álom lenne  
örök időkből itt felejtett sötét.

Szemem márványát hajnalok szöktették,  
mikor tenger voltam, örvénylő egész.

## Oltalom

Már nem félek. Tudom, valóságos ez a délután.  
De eljöhet akár a démonok ideje is. Fegyelmezett leszek.  
Ülök majd a széken, vagy állok egy befalazott ablak előtt.  
Tőlem karnyújtásnyira a kertek: virágtemető.

Az eltaposott lépcsőkövek egy emlék rajzolatai.  
Visszavezetnek ugyan erre a helyre.  
Ezért kell örökre itt maradnom.

Lászlóffy Csaba

## Hölderlin, avagy a homály évszakai

Hideglelős katarziszt gyógyítaná kánikulai agyalágyultságban?...

Ki szól rá, csosszanó lépteire?

Már a hídon vánszorog...

Koreszmék torz ítéletei, egyértelműség-krízisei; önmagukkal csatázó áldozatok, tusakodó tudatok részzigazságai!

Mint lámpában a visszacsavart fény: eltűnt – talán az önmagában izzó, káprázatokkal megkísértő világosság is bántotta.

A véletlen gyermeke! Tulajdonképpen nem is a vállalkozása volt kockázatos.

Álcázott pusztulásának évtizedeiről még a szakma is oly keveset tud; bár csípős vad őszi időben sokunkat izgalomba hoztak már a le nem írt (csak kigondolt) betűk az érintetlen fehér íveken. A kéz megbillen, mire a rozsdás szívbillentyűk „érckakasai” megzörrennek. De aztán elmerülten, nyugodtan bólogatnak.

Egész tragikus élete, befele-fordulása elemista fölismerésekre késztet.

Talán csak az az igazi, aki *csak áll, gerince mint a szálfá?*\* Hódító hazák vitézi ökle! (Földi létünk jajgató, röhögő tucat-fantomjai, megszöknek, amint az égre nézünk.)

A toronyzárkára ítélt Hölderlin négyszer-harminchat (ajakrezenéstől képzelt-falrengetésig fajuló) évszakának merész vágású filmkockái oldják talán a kábulatot?...

Nem voltak gyakran felszikkázó pillanatok, ámde keserű lábadozás sem; a sorvadozó génusz hitegetését – mint amikor csontváz nyugtatja az élő húsba pólyált szellemet – szerencsésen kivédte a kivédhetetlen állapot. A látogatók kényszeredett mosollyal konstatálták, hogy nem kapnak szárnyra – még csak meg sem mozdulnak – a papírsákba csomagolt gondolatok.

Mi vár rád, világ, ha nem tudod, hogy egy vízcseppben is elfér egy egész szféra? A hullámok hátán egyensúlyozó bogár evezőcsapásai átszelik az óceánt. (Csak a kiválasztott férfi nem jut célhoz soha.)

---

\* Rimbaud

A kihűlő koponyaüreg mintha még párologna belül, közönyösre lúgozott-súrolt arcán látszólag minden a helyén van, nemcsak szaporodó ráncai – – – –

mégis a képtelenség néz velünk farkasszemet. Még egy pillanat, s a homokóra szíve meghasad...  
*Csak jel vagyunk s mögötte semmi.* Hogy is merünk rezzenetlen járni a szakadékok felett?

(Gyászos a költők arca, amióta magukra hagyta őket a világ; s az égi háborgás, jaj, vajon kit vet megint a mélybe?) Hol van ő, aki az álmatlanság szekerébe tigriseket fogott legvédtelenebb perceiben is? Az ókor kegyes isteneire olykor, elborult aggyal is, fölnézve; mint aki olyasmit lát, ami még (vagy örökre) láthatatlan.

*P. s. Mesterem voltál s vagy; megértettem, hogy a szeretet egyetlenhez fűz mindig.*

2007



*Herczeg István linómetszete*

*Barabás Zoltán*

## Még visszanezhetek? (A Nietzsche-dagerrotípiákból)

|  |                                   |
|--|-----------------------------------|
| Szemben<br>a véres<br>Nappal           | Szívetek<br>felett,<br>barátim,   |
| kínos,<br>hosszú vers                  | a rettenet<br>égig<br>nyurgul.    |
| úszik el<br>a vízen.<br>Hiába          | Pedig<br>a kisded<br>szabadság    |
| bennünk<br>a lomb-<br>zokogás,         | forró<br>lehelete<br>nemrég       |
| a sápkóros,<br>beteg<br>város          | még<br>bőrünkön<br>égett.         |
| már<br>nem<br>éled.                    | Szülőhelyét<br>váltig<br>kerestük |
| Ekképpen<br>kezdődve<br>a tor,         | a levegő<br>fehér<br>partjainál.  |
| a történelem –<br>utáni?<br>Palástban, | Goethe,<br>Heine<br>s én          |
| tógában<br>kísértet<br>lapul.          | egyetlen<br>gyönyörű<br>nyelvből  |

születtünk.  
Titok-  
tartók

voltunk,  
igazak  
és mint

véren  
vett  
lelkek

hölder-  
linül-  
tünk.

Látni  
való:  
tébolytól

igazul  
tébolyig  
a világ.

Sem terv.  
Sem úr.  
A nekem

hagyott  
keserves  
halálból,

perlőim,  
reátok  
egyszer

még  
vissza-  
nézhetek?



*Pák Dorottya linómetszete (Dürer után)*

Nagy Gábor

## Ady Endre ébresztése\*

### *Visszaéneklek a semmit*

Visszaéneklek a Semmit,  
Pazarló élet glóriáját,  
Mert több, mint a merengő hit,  
Mert mindenható vagyok:  
Visszaéneklek a Semmit.

Nekem már kevés az élet,  
Nézése is untat, fáraszt,  
Hogy élednek a víg kevélyek,  
Mégélhetésbe beletanultak –  
Nekem már kevés az élet.

Teremtés a dolgok telje,  
Akár ha fordított, ördögi,  
Csak legyen, aki elviselje  
Visszáját az ön-élvezetnek:  
Teremtés a dolgok telje.

A semmi a nagy kelesztő,  
Minden vanság kerek edénye,  
S elnyel mindent, mint a bendő,  
Hogy újraszülje önnön-magát:  
A semmi a nagy kelesztő.

S a semmit is összetöröm.  
A Minden megszállottjaival  
vívott élet-halál pöröm  
bizonytalan időre elnapolom.  
A Semmit is összetöröm.

### *Én, ki a verset*

Én, ki a verset leigáztam,  
Én tudtam csak, milyen hű.  
Ne írjon, aki könnyelmű.

Nem adtam kicsire, sokra,  
Nem törtem soha babérokra:  
Felglóriáztam a verset.

Az ember könnyű, és lehull.  
Hol ernyő, hol nehezék:  
A vers a végső menedék.

A vers a Minden, mi elforog,  
Körhintájában a konok  
Arkhimédészi én szédül.

A vers a semmi gyújtópontja,  
Sugarába én beálltam  
S a verset leigáztam.

Ha keresnél, huszadik század  
Kölyke, kívüle nem találhatsz:  
Hús-vér versből vagyok.

\* Ezekkel a versekkel emlékezünk a 130 éve született Ady Endrére.



*Falusi Márton*

## Tájkép Braille-írással

Torzsalkodnak vagy törleszkednek  
a tengeri szelek?

Amit nem látunk, rákérdezni  
csak arra lehet.

Ring zöldhályog sós homálya  
égi kék dioptriára  
becsiszolt hullámokon,  
ki Istent azon át látja,  
rásütik, bolond.

Nagy a mítoszok szemnyomása,  
kezdetben a centrális,  
majd a periférikus látás  
szavainkról leválik.  
Nincs többé Isten, ember,  
vala vasárnapi visszateremtés,  
később a fa, a tenger  
s mi szombattól még hátra:  
kisistereg szemünkből,  
szemcsés.

Minek soroljam,  
hogyan tartsam számon  
kietlenségem, pusztaságom:  
adóalanyi költő, nem  
tárgyak és mértékek híve –  
meg tudná mondani tudós,  
a szél sorsomra rím-e?

torzsalkodik vagy torlaszt  
törleszkedik vagy törleszt  
okoskodásunk borzaszt  
sötétülési börleszk

Nézésem *lemetaforrázza*,  
egyik tagját elégeti:  
odavannak mind, gyalázat,  
pupillatág szóképeim!  
Eljő este és reggel,  
ki tudja, hányadik nap,  
s hová a körzőt szúrtam,  
a kép beltagja is kap:  
tűnik nap, hold és csillag,  
tinédzser tengerek felett  
settenkedő hegyek  
semmihez hasonultan.

Ez hát a *táj* szkepszise,  
nem a tudásé, nyelvé,  
annyi a kérdés, nincsen  
ki választát föltenné:

szemünk ujjakat hisz-e  
versünk szavakat hisz-e

befuccsolt érzékszervünket  
semmibe vesszük, semmibe,  
mert bölcsőbbek vagyunk, bátrak,  
egyre fondorlatosabbak,  
sorra kerül a tapintás,  
de a SZÓ – tapinthatatlan.

Holdam feltartott ujjbegy,  
 intelem-, lenyomat-sablon,  
 kitapintom a szelet,  
 elváltozást röntgenlelet:  
 zizegő celofánja  
 egékbe ne tapadjon,  
 látatlan begyulladt vakbél  
 csillagokra, égtájjra  
 nehogy perforálódjon,  
 föl ne fényezzék szárnyak –  
 kitapintható maradjon.

Bőrömön sziklavágás,  
 bőrömet só mardossa:  
 ennyi maradt egy tengerből  
 s a marásnak szélte-hossza.  
 Ülök kiokosult szemmel  
 tehát tekintet nélkül,  
 lüktető égésében  
 gyönyörködő bőröm  
 elpirul, belekékül:  
 választom a szín érzését  
 receptor-menedékül,  
 mert színlelt a színtelenség,  
 szarun át szivároghva  
 beszívódik a hámba  
 egyenként, rétegenként  
 a látás emigránsa.

Torzszalkodnak vagy törleszkednek  
 a tengeri szelek?

Amit nem látunk, rákérdezni  
 csak arra lehet.

Ki mindent lát, az mit se tud,  
 mégse marad magára –  
 mihez fogott az alföld  
 fene nagy szabadsága?

Nyakába szedte gyökerét,  
 kibicsaklott a róna  
 végtelen tekintetéből  
 valahány csenevész fája.  
 Kezem egyengeti azóta  
 rücskös hurkáit, goromba  
 testét jól felizgatván  
 körülnyargalássza,  
 s ha madár vagy gondolat röpköd  
 feledett érzékszervek fölött,  
 én nyúlok értük kapkodón,  
 hogy kitapintsam, mi az  
 a szárnyverdeste fuvallat,  
 szőrszálat suhintó vigasz –

ám légüresben hagyom  
 ujjlenyomataimat,  
 hámló szavaimat.

*Posta Marianna*

## A gyerekkor vége

*Valami feltételes múltat,  
amit a féltés őriz, feloldanék.*

Papírsárkány lebegett a kezekben.  
Ez az utolsó kép, amire emlékszem.  
Sok-sok deltoid az égen szerteszét:  
színes fénycsóvák, cikázó rongyok...  
aztán a sok lebontott díszlet,  
hogy, bizony ott történt valami,  
s, hogy végül nem így lett,  
mert az idő tengelye magára  
tekeri testünk, húz-vonz  
a tapasztalás, és mégis kinyitja  
lelkünk újra és újra a hetedik zárt.  
Ezerfele omlik a szívben a lüktetés.  
Idővel máshol, miután leáll a szív,  
majd újra lángol...  
addig tart a szerelem. Mégis távol  
papírsárkány a kezed. Lebeg  
a deltoid. Lebeg. Utolsó kép:  
engem veled a vers is sorba játszik.  
Ahogy elengeded, a fák az égig...  
én meg csak állnék, hogy milyen  
lassúak a szelek, kezünkből  
ki-kicsusszan a zsineg.  
Lehullunk. Lehülünk. A mi bűnünk,  
mi bűnünk.

## Évszakok – élsz, vagyok

A télbe lelépdel az álom.  
Virágszirma a szív ma,  
olvad a reggeli dér már.  
Nap heve táncol a szélben,  
a vérben ezer tisztás.  
Fák odvából cseppen,  
esik, az esik a levele,  
leveledik, levedlik  
minden, a minden  
a mindenség:  
Sár, latyak, latyak...  
Lötyög a Föld az Égben.  
Hova evez, hova evez el?



*Tóth Attila linómetszete*